

9.1.2012

Muutos proBNP:n raja-arvoissa sekä proBNP- pikatestinimikkeiden käyttöönotto terveystieteiskeskuslaboratorioissa

Muutos proBNP:n raja-arvoissa:

Tutkimus P –proBNP (4760), P –Natriureettinen peptidi, B-tyypin N-terminaalinen propeptidi
Hinta 20 €

Aihe **P –Natriureettinen peptidi, B-tyypin N-terminaalinen propeptidi (P –proBNP, 4760)** määrittämiseen otetaan käyttöön **19.1.2012 uudet raja-arvot akuutin vajaatoiminnan diagnostiikkaan.**

Tausta Sydänlihassolut erittävät B-tyypin natriureettista peptidiä (BNP), joka pilkkoutuu esiasteestaan proBNP:stä. Biologisesti aktiivisen BNP:n ohessa vapautuu verenkiertoon myös inaktiivi proBNP:n N-terminaaliosa. Näiden erityis lisääntyy kaikissa sydäntä kuormittavissa sairauksissa, kuten verenpainetaudissa, läppävioissa, sydämen vajaatoiminnassa ja keuhkoemboliassa.

Tulkinta **Äkilliseen sydämen vajaatoimintaan** viittaava P -proBNP tulos on

- alle 50 -vuotiailla yli 450 ng/l
- 50 – 75 vuotiailla yli 900 ng/l ja
- yli 75 -vuotiailla yli 1800 ng/l.

Tulos alle 300 ng/l sulkee pois äkillisen sydämen vajaatoiminnan iästä tai sukupuolesta riippumatta. **Näiden väliin jäävien tulosten kohdalla on huomioitava muut syyt**, kuten krooninen sydämen vajaatoiminta, sepelvaltimotautikohdatus, keuhkoembolia, sydämen rytmihäiriöt, vaikea keuhkokuume ja munuaisten vajaatoiminta.

läästä ja sukupuolesta riippuvat viitearvot P -proBNP:lle ovat:

Naiset alle 50 v	alle 155 ng/l
Naiset 50-65 v	alle 222 ng/l
Naiset yli 65 v	alle 352 ng/l
Miehet alle 50 v	alle 84 ng/l
Miehet 50-65 v	alle 194 ng/l
Miehet yli 65 v	alle 229 ng/l

Kirjallisuusviitteet:

- NT-proBNP testing for diagnosis and short-term prognosis in acute destabilized heart failure: an international pooled analysis of 1256 patients: the International Collaborative of NT-proBNP Study. Januzzi JL, van Kimmenade R, Lainchbury J, Bayes-Genis A, Ordonez-Llanos J, Santalo-Bel M, Pinto YM, Richards M. Eur Heart J. 2006 Feb;27(3):330-7.
- The diagnostic accuracy of plasma BNP and NTpro-BNP in patients referred from primary care with suspected heart failure: Results of the UK natriuretic peptide study. Eur J Heart Fail 7:537-41, 2005.

Näyte 4 ml Li-hepariini-geeliputki

Indikaatio Sydämen vajaatoiminnan diagnostiikka. Akuutin hengenahdistuksen erotusdiagnoosi, erityisesti sydänperäisen syyn poissulku. Sydänpotilaan riskin arviointi.

Menetelmä P –proBNP: ECLIA

9.1.2012

proBNP-pikatestinimikkeiden käyttöönotto terveyskeskuslaboratorioissa

Tutkimus	P –pBNP–O (50400)	P –proBNP–osoitus	Hinta 25 €
	P –pBNP–HY (50401)	P –proBNP–hoitoyksikkö	Hinta 23 €

Aihe Sairaalaboratoriossa tehtävän P –proBNP (4760) tutkimuksen rinnalle on **terveyskeskuslaboratorioissa mahdollista ottaa käyttöön proBNP:n pikatestinimikkeet P –proBNP-osoitus (P –pBNP–O, 50400) ja P –proBNP-hoitoyksikkö (P –pBNP–HY, 50401)**. P-pBNP-O –nimikettä käytetään silloin kun laboratorio tekee määrittelyn ja P –pBNP-HY –nimikettä silloin kun hoitoyksikön henkilökunta tekee määrittelyn. Pikatestillä saadaan numeerinen tulos alueella 60 – 9000 ng/l.

Pikatestimääritystä ja –nimikkeitä ei oteta automaattisesti käyttöön jokaisessa terveyskeskuslaboratoriossa, vaan niiden käyttöönotosta ja käyttöönoton aikataulusta on sovittava paikallisen terveyskeskuslaboratorion kanssa. Pikatestinimikkeiden ja -tutkimusten käyttöönotto edellyttää niiden riittävää käyttöä. Lisäksi P-pBNP-HY –nimikkeen käyttö edellyttää hoitoyksikön henkilökunnan perehdyttämisen. Jos toivotte pikatestin käyttöönottoa, pyydämme ottamaan yhteyttä paikallisen laboratorion vastuukemistiin.

Tausta, tulkinta, viitearvot ja kirjallisuusviitteet kuten P –proBNP (4760) –tutkimuksella.

Näyte 4 ml Li-hepariiniputki **EI GEELI**

Indikaatio Akuutin hengenahdistuksen erotusdiagnostiikka, erityisesti sydänperäisen syyn poissulku.

Menetelmä P –pBNP–O ja P –pBNP–HY: Immunokemiallinen osoituskoee

Kari Punnonen
toimitusjohtaja
ISLAB

Jarkko Romppanen
apulaisylilääkäri
p. 044-717 8739

Kari Pulkki
professori
ISLAB/UEF

Heikki Miettinen
ylilääkäri
KYS/Sydänkeskus

Jakelu ISLABin aluelaboratorioiden johtajat,
Kuopion aluelaboratorio: KYSin osastot ja poliklinikat,
PSSHP terveyskeskukset ja sairaalat
OA:KEMAUT
OA:VIEANA
Internet, intranet